

Okul Müdürü Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Müdürü Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27602>

Özet

Okul Müdürü Öz yeterlik Algı Ölçeği, okul müdürlerinin mesleki görevlerini yerine getirme becerilerine dair sahip oldukları inanç düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik araçtır. Bu ölçek, Ali Baltacı tarafından 2020 yılında Türk kültürüne ve diline uyarlama çalışması ile kazandırılmıştır. Çalışma, özgün ölçeğin yapısal geçerliliğini ve güvenilirliğini Türk eğitim sistemi bağlamında test etmeyi amaçlamıştır. Okul yöneticilerinin görev alanlarına ilişkin algılanan yeterliklerini belirlemek, eğitim yönetimi araştırmaları ve mesleki gelişim programları için kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Okul Müdürü, öz yeterlik, Algı Ölçeği, Eğitim Yönetimi, Liderlik, uyarlama, psikometrik.

Yazarlar

Ali Baltacı (Uyarlayan).

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okul müdürlerinin çeşitli yönetsel ve pedagojik görevleri başarıyla tamamlama kapasitelerine yönelik kişisel inançların nicel olarak değerlendirilmesidir. Bu inançlar, müdürlerin okul performansını, yenilikçilik düzeyini ve genel liderlik etkililiğini doğrudan etkileyebilir. Öz yeterlik algısının ölçülmesi, müdürlerin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin belirlenmesine olanak tanır.

Uyarlama çalışması, özgün ölçeğin Türk okul müdürleri popülasyonunda da geçerli ve güvenilir ölçümler yapabildiğini göstermeyi hedeflemiştir. Bu, Türkiye'deki eğitim yönetimi alanında yapılacak araştırmalar için standart bir ölçme aracı sağlanması anlamına gelmektedir.

Yapı

Ölçek, öz yeterlik psikolojik yapısını ölçmektedir. Öz yeterlik, bireyin belirli bir eylemi başarıyla gerçekleştirebileceğine dair sahip olduğu yargıdır ve Albert Bandura'nın Sosyal Bilişsel Kuramı'nın merkezi bir bileşenidir. Okul müdürleri bağlamında bu yapı; örgütsel yönetim, personel yönetimi, öğrenci gelişimi ve topluluk ilişkileri gibi temel görev alanlarında müdürlerin kendilerini ne kadar yetkin gördüklerini kapsar.

Ölçek muhtemelen, okul müdürlerinin görev alanlarına paralel olarak alt boyutlara ayrılmıştır. Bu alt boyutlar genellikle; öğretim liderliği, kaynak yönetimi, diğer paydaşlarla ilişkiler ve kriz yönetimi gibi spesifik yeterlik alanlarını temsil eder.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayılar belirtilmemiş olsa da, Baltacı'nın (2020) uyarlama çalışması kapsamında kapsamlı geçerlik analizleri yapılmıştır. Bu analizler tipik olarak dilsel geçerlik, içerik geçerliği ve yapı geçerliğini içerir.

Yapı geçerlik analizlerinde genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak, ölçeğin orijinal yapılarının Türk örneğinde korunup korunmadığı incelenmiştir. Bu tür analizler, ölçeğin teorik yapıya doğru bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamak için zorunludur.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik bilgileri kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Ancak, bir psikometrik uyarılma çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılık düzeyinin rapor edilmesi standart bir uygulamadır. Bu nedenle, Ali Baltacı'nın çalışmasında Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısının hesaplanarak ölçeğin ne ölçüde kararlı ve tutarlı ölçüm yapıldığını belirlendiği varsayılmaktadır.

Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçeğin maddelerinin aynı yapıya (Okul Müdürü Öz yeterlik Algısı) ölçmede birbirleriyle uyumlu olduğunu gösterir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği gibi yöntemler de ölçeğin zamana karşı kararlılığını devalendirmek için kullanılabilir.

Faktör Analizi

Ölçeğin Türkçeye uyarlama sürecinde, orijinal ölçeğin boyut yapılarının Türk kültürü içinde korunup korunmadığını kontrol etmek amacıyla faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Okul Müdürü Öz Yeterlik Algısı Ölçeği'nin çok boyutlu bir yapıya ölçtüğü varsayılsa, faktör analizinin bu boyutlar (örneğin, yönetimsel, pedagojik, sosyal yeterlikler) bağarlı bir şekilde ayrıtması beklenir.

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), genellikle uyarılma çalışmalarıında tercih edilen yöntemdir. Bu analiz, uyarılma yapılan ölçeğin faktör yüklerinin ve uyum indekslerinin kabul edilebilir seviyelerinde olduğunu göstererek yapısal geçerliğe önemli bir katkı sunar.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarılma

Format: Tipik olarak Likert tipi derecelendirme ölçeği (Örneğin, 5'li veya 6'lı derecelendirme) kullanılmaktadır. Kaynakta spesifik bilgi olmamasına rağmen, öz yeterlik ölçekleri genellikle "Hiç Yetersiz Değilim"den "Tamamen Yeterliyim"e kadar değişen bir derecelendirme formatına sahiptir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama sonrası).

Popülasyon Grubu: Eğitim Yöneticileri (Okul Müdürleri).

Yaş Grubu: Yetkinler (Çalışan Okul Müdürleri).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki resmi ve özel okullarda görev yapan okul müdürleri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) ölçeği. Katılımcılar, belirtilen yönetsel görevleri yerine getirme yeteneklerine ilişkin algıları rapor etmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik özellikler, geçerlik, güvenilirlik, Okul Yöneticisi, Eğitim Bilimleri, uyarlama, Yönetimsel öz yeterlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlaması: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemiştir).

Bağlantı E-posta Adresleri: baltaci7@gmail.com

Yazma Adresi: Makalenin yayınlandığı tarihte yazarın akademik kurumu (Detaylar için referans makaleye bakılmalıdır).

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Şinler ve Kullanım: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanım için yazar Ali Baltacı ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ticari kullanım dışındaki akademik araştırmalar için genellikle ücret talep edilmez, ancak yazarın izni gereklidir.

Test Yayı: Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması 2020 yılında yayınlanmıştır.

Orijinal PDF dosyası bu bağlantıdan indirilebilir: [okul-muduru-oz-yeterlik-algisi-olceginin-turkceye-uyarlanmasi-toad.pdf](#)

Referanslar

Baltacı, A. (2020). Okul müdürü öz yeterlik algısı ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 10 (1): 27-40.

Makalenin orijinal linki: johut.karabuk.edu.tr

Okul Müdürü Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almadığından, maddelerin tam listesi için okuyucunun Ali Baltacı (2020) tarafından yayınlanan orijinal bilimsel makaleye başvurması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM